

ЛЕГІОНЕЛЬОЗ. ЩО ПОТРІБНО ЗНАТИ

Написав OESandurska

Четвер, 31 серпня 2023, 09:23 - Останнє оновлення Четвер, 31 серпня 2023, 10:38

ЛЕГІОНЕЛЬОЗ. ЩО ПОТРІБНО ЗНАТИ

Від початку спалаху легіонельозу в південно-східній частині Польщі було зареєстровано понад 150 випадків зараження, 14 людей померли. Більшість померлих становлять люди похилого віку, усі вони мали супутні захворювання, зокрема онкологічну патологію. Перші випадки інфікування були зафіксовані 17 серпня. Але що саме зумовило спалах хвороби саме в Польщі – невідомо. У період між 2016 і 2021 роками Польща щорічно повідомляла через Європейську систему нагляду (TESSy) про 20–70 випадків легіонельозу. У 2022 році ця кількість зросла до 111 зареєстрованих випадків.

Отож, що варто знати про дану недугу.

Легіонельоз (хвороба легіонерів) – особливо небезпечне інфекційне захворювання, що викликається збудником *Legionella pneumophila*, має прояви пневмонії. Збудник вперше виділений у 1976 році після спалаху на з'їзді Американського легіону в Філадельфії, штат Пенсильванія – звідси і пішла назва «хвороба легіонерів». Після тривалого розслідування з'ясувалося, що причиною спалаху невідомої хвороби стала бактерія, яка потрапила в легені людей через вентиляційну систему готелю. Хвороба має клінічні прояви атипової пневмонії, з досить високою летальністю – 5-15 %. Легіонельоз може перебігати у двох формах: хвороба легіонерів та гарячка Понтіак (непневмонічна хвороба легіонерів – легка форма, більш схожа на ГРВІ, що проявляються короткочасною гарячкою до 2-5 діб, кашлем, сухістю та болем у горлі). Гарячка Понтіак проходить сама по собі без лікування та не викликає тривалих проблем.

ЛЕГІОНЕЛЬОЗ. ЩО ПОТРІБНО ЗНАТИ

Написав OESandurska

Четвер, 31 серпня 2023, 09:23 - Останнє оновлення Четвер, 31 серпня 2023, 10:38

Легіонельоз викликають бактерії, які зазвичай живуть у вологому ґрунті та воді. Вони можуть жити і розмножуватися при температурах від 20 °C до 45 °C, з більшим ризиком при вищих температурах. Згідно з даними ВООЗ, найпоширенішою формою передачі є вдихання інфікованих водяних бризок. Тобто якщо бактерія потрапила у систему водопостачання, ці крапельки можуть бути всюди – у воді з-під крана чи душу, в унітазі, в басейнах, джакузі чи фонтанах. В системах водопостачання, кондиціонування та зволоження повітря, а також інших системах, пов'язаних з циркуляцією теплої води з температурою +20-50 °C, концентрація збудника значно зростає за рахунок утворення біологічно активних плівок на поверхні обладнання, що є ключовим фактором накопичення потенційно небезпечних концентрацій збудника. Легіонела потрапляє в організм людини через дихальні шляхи з дрібнодисперсним аерозолем води, який утворюється при роботі приладів систем водопостачання, кондиціонування.

Легіонельоз виникає частіше та перебігає тяжче в таких групах ризику:

- Люди старше 65 років;
- Пацієнти з діабетом або хронічним обструктивним захворюванням легень (ХОЗЛ);
- Люди, які палять;
- Пацієнти із скомпрометованою імунною системою.

Інкубаційний період триває 2-11 діб, у середньому 7 діб. У клінічній картині переважають явища непродуктивного кашлю і задишки, що починають турбувати з 4-6 дня хвороби. Нежить та інші симптоми ураження верхніх дихальних шляхів не турбують хворого. З розвитком хвороби кашель стає продуктивний з виділенням слизово-гнійного мокротиння, можливе кровохаркання. Задишка прогресує, до неї приєднується сильний біль у грудях. При об'єктивному обстеженні можна виявити притуплення перкуторного звуку, сухі та вологі хрипи. Майже у половини хворих можна вислухати шум тертя плеври. У деяких випадках захворювання може мати затяжний перебіг, що призводить до утворення фіброзу. Крім ураження дихальної системи страждають ще інші органи. ШКТ другий після респіраторного тракту страждає від легіонельозу. Найчастіше це проявляється водянистою діареєю, що триває 5-10 діб та блюванням. Симптоми ураження ЦНС можуть виникати у 20 %-50 % хворих. Вони страждають від головного болю, сплутаної свідомості, галюцинацій. У разі тяжкого перебігу хвороби наростає ГДН і настає смерть до кінця першого тижня хвороби.

Гарячка Понтіак має інкубаційний період від 6 годин до 3 діб. Ця гарячка починається з прогресивного нездужання, дифузного болю у м'язах, підвищення температури тіла до 39 °C, сухого кашлю, болю у горлі. Пневмонія не характерна. Часто можна спостерігати у

ЛЕГІОНЕЛЬОЗ. ЩО ПОТРІБНО ЗНАТИ

Написав OESandurska

Четвер, 31 серпня 2023, 09:23 - Останнє оновлення Четвер, 31 серпня 2023, 10:38

хворих запаморочення, безсоння, порушення пам'яті. Рідко до цих симптомів приєднується діарея та блювання. Ця форма легіонельозу зникає без лікування через 2-3 дні.

Збудники легіонельозу не передаються від людини до людини!

Щоб не допустити розвитку захворювання, необхідно всі побутові кондиціонери утримувати в чистоті, міняти фільтри, проводити періодичні профілактичні огляди, ремонт. Крім цього, відмовитися від куріння і алкоголю. Не купатися у водоймах, басейнах сумнівної чистоти або у відверто антисанітарних умовах. Після відвідин басейну або джакузі – прийняти душ з милом. Зміцнення імунітету також знижує ризик розвитку легеневих захворювань.

При появі підозрілих симптомів необхідно негайно звертатися за медичною допомогою! Хвороба легіонерів виліковується антибіотиками. Чим раніше почнеться терапія, тим менша ймовірність отримання серйозних ускладнень або летального результату.

Актуальність цієї хвороби все зростає, що пов'язано з повномасштабною агресією росії та різким збільшенням внутрішньо переміщених осіб, їх перебуванням у центрах прийому. Саме у таких місцях скупчення людей найкраще реалізується аерозольний механізм зараження через кондиціонери чи вентиляційні системи.